

MEMÒRIA 2013

SUMARI

1. A destacar de l'any 2013	3
2. Activitats de referència	4
3. Recerca.....	7
4. Publicacions.....	18
5. Activitats del 2013.....	22

1. A DESTACAR DE L'ANY 2013

El CIDOB consolida la seva posició a l'elit dels think tanks

Segons l'informe "Global Go To Think Tank" que elabora cada any la Universitat de Pennsilvània, el CIDOB manté la posició número 64 del rànquing en la categoria de "Millors *think tanks* del món" i és el *think tank* de l'estat espanyol millor situat, en la posició número 16, d'Europa Occidental. El CIDOB també es consolida com el primer *think tank* dels països del Sud d'Europa.

L'Estat del Món

El CIDOB ha consolidat una capacitat de recerca considerable en diversos àmbits de l'agenda internacional, molts dels quals varen estar en el focus de l'atenció mundial l'any 2013. El primer any de la nova administració Obama va motivar la primera activitat de l'any així com la repercussió de l'acord transatlàntic entre els EUA i la UE. Altres escenaris, com el Món Àrab i l'Orient Mitjà, així com els conflictes a Síria i al Sahel com a font d'inestabilitat regional, varen centrar els nostres debats com a una prioritat fonamental del CIDOB durant el 2013.

Europa: la sortida de les crisis

Europa es troba en una crisi en tres nivells interconnectats: l'arquitectura institucional i els equilibris de poder (crisi d'integració); l'economia real, el deute i la necessitat de tornar a créixer (crisi econòmica); i la connexió dels ciutadans amb llurs institucions nacionals i amb el projecte de construcció europea (crisi política). El CIDOB ha pretès l'any 2013, a més d'analitzar i comprendre millor aquestes crisis, impulsar el debat a Catalunya i participar en els fòrums paneuropeus per proposar noves solucions a totes tres crisis. La Jornada Europea del CIDOB es va dedicar a l'emprenedoria i al creixement econòmic.

Presència a la societat civil

L'any 2013 el CIDOB es va proposar com a prioritat institucional tenir una més gran presència en la societat civil. Aquesta voluntat va passar per obrir el CIDOB a la ciutadania atraient un públic cada cop més divers i influent, a un major nombre d'activitats. La presència social també ha crescut per mitjà de la participació més plural de mitjans de comunicació, així com l'increment de la nostra presència a les xarxes socials.

Recursos propis del CIDOB

La generació de recursos propis ha esdevingut una prioritat per al CIDOB. D'una banda, cal compensar l'entorn econòmic advers i obrir una via diferent d'entrada d'ingressos. D'altra banda, l'obtenció de recursos propis ha de permetre consolidar la independència del CIDOB i el seu caràcter de fundació privada. Per poder generar recursos, el CIDOB ha començat a posar preu a les seves activitats i buscar-ne de noves que puguin generar diners obtenint així un millor rendiment dels diners invertits, compartint recursos i venent serveis.

2. ACTIVITATS DE REFERENCIA

Seminari War and Peace in the 21st Century

Anualment, el CIDOB convoca el seminari internacional *War and Peace in the 21st Century* sota els auspicis de l'alcalde de Barcelona per debatre sobre les grans qüestions que afecten la seguretat internacional. El seminari es realitza durant un matí amb la participació d'experts, acadèmics, intel·lectuals i polítics d'alt nivell provinents d'alguns dels principals països protagonistes del tema tractat. Al 2013 el seminari va tenir lloc pocs dies després de la presa de possessió del nou president dels EUA, i va tenir com a tema 'La política exterior dels EUA. Una perspectiva transatlàntica'.

Socis: Ajuntament de Barcelona i EsadeGeoCenter

Finançament: Banc de Sabadell

- *The Foreign Policy of the United States: Transatlantic Perspectives. Palau de Pedralbes, Barcelona, 9 de febrer*

Esmorzars Europeus

Durant 2013, any que la Unió Europea ha dedicat a l'Europa dels Ciutadans, el CIDOB ha reforçat el seu programa d'Esmorzars Europeus que al 2013 ha acollit nou convidats. L'objectiu ha estat ampliar el ventall de convidats i estendre'l a empresaris europeus així com a algun creador d'opinió/intel·lectual de l'àmbit de la filosofia o de les ciències socials.

Socis: CIDOB i Abertis

Finançament: Europe for Citizens

Realitzats:

- *Esmorzar Europeu amb Michael Best: La unió bancària i el paper del Banc Central en la crisi de l'euro. 16 de desembre*
- *Esmorzar Europeu amb Enrique Barón: Más Europa, unida! 19 de novembre*
- *Esmorzar Europeu amb Joaquín Almunia: L'aposta per Europa. 16 de setembre*
- *Esmorzar Europeu amb Daniel Innerarity: Per què la Unió Europea no pot funcionar sense una teoria?. 29 de maig*
- *Esmorzar Europeu amb Benita Ferrero-Waldner: Europa: entre la utopia i la realitat. 9 de maig*
- *Esmorzar Europeu amb Miguel Ángel Moratinos: Substituirà un nou "Consens de Beijing" l'antic "Consens de Washington"? 18 d'abril*
- *Esmorzar Europeu amb António Vitorino: Europa en el món avui. 12 d'abril*
- *Esmorzar Europeu amb Gideon Rachman: escenaris per a l'Europa del 2050. 3 d'abril*
- *Esmorzar Europeu amb Nuno Severiano Teixeira: Portugal i la crisi europea. 18 de març*

JORNADA EUROPEA CIDOB: Emprenedoria i creixement econòmic, un repte europeu

La Unió Europea i els seus estats membres es troben immersos en una crisi multidimensional sense precedents. La tensió entre les polítiques d'austeritat i les polítiques d'estímul econòmic es troben al centre del debat sobre quina ha de ser la resposta europea per assegurar una recuperació sostenible de la seva economia. Al mateix temps, la crisi de creixement econòmic i de deute sobirà amenaça un dels pilars de la construcció europea: la unió monetària. Amb aquest teló de fons, la Unió Europea ha dissenyat una estratègia de creixement per als propers deu anys, coneguda com "Europa 2020". No es tracta solament d'aconseguir superar la crisi que segueix colpejant les nostres economies. La intenció és fer front a les deficiències de l'actual model de creixement, tot creant les condicions per a un tipus de creixement alternatiu, més intel·ligent, sostenible i inclusiu. És per això que aquesta primera edició de la Jornada Europea CIDOB va estar centrada en l'emprenedoria i el creixement econòmic com a grans reptes europeus. Així, es va dissenyar un seminari d'un dia, dividit en quatre grans taules temàtiques, que abordaren temes d'emprenedoria i creixement, energia i indústria, transport i infraestructures i finalment, el debat sobre el futur de la unió monetària i la unió bancària. Pel seu marcat perfil econòmic, aquesta jornada va ser especialment pensada per esdevenir una eina útil per als empresaris i altres professionals, oferint-los-hi reflexions i informacions rellevants per a la seva estratègia de desenvolupament en clau europea.

Finançament: Repsol, DOW Chemical, Port de Tarragona, Diputació de Tarragona i Europe for Citizens

- *Emprenedoria i creixement econòmic, un repte europeu. Tarragona, El Seminari. 20 de maig*

Fòrum de Diàleg Espanya – Itàlia

Des de 1999 el CIDOB coorganitza, juntament amb AREL, **Agencia Ricerca e Legislazione**, una trobada anual de persones rellevants de la societat civil d'ambdós països, el *Fòrum de Diàleg Espanya-Itàlia*. El Fòrum té una composició plural i multidisciplinària, amb representants d'alt nivell de l'àmbit polític, empresarial i acadèmic, i es desenvolupa a porta tancada. Els debats s'estructuren al voltant de tres grups de treball, dos dedicats a temes polítics i un altre a temes econòmics, relacionats amb els interessos d'Itàlia i Espanya en el context de la construcció europea. El Fòrum de Diàleg es configura com un marc idoni per impulsar noves idees i propostes d'acció conjunta als governs espanyol i italià. Les trobades s'organitzen en anys alterns a un i altre país; l'edició de 2013 està previst celebrar-la a una ciutat italiana. Aquesta iniciativa compta amb el suport institucional dels governs d'ambdós països però està finançada per aportacions privades.

Socis: CIDOB i AREL

Finançament: Aldeasa, Ariston Thermo Group, Autogrill, Autostrade per l'Italia, Enel, Endesa, Eni, Eon, Fincantieri, Finmeccanica, Foroni, Meliá, PWC, Saba, Telefónica, Terna, Vueling.

- *Roma, 9 i 10 de desembre*

Cicle: Què passa al món?

La complexitat del món actual així com el moment de crisi que viu Europa exigeixen que cada cop més els responsables de la presa de decisions, així com els sectors creadors d'opinió tinguin informació rigorosa, seleccionada per experts i actualitzada al seu abast per a la seva bona gestió. El CIDOB com a think-tank que porta per lema *Les persones al centre de les relacions internacionals* té una responsabilitat clau d'acostar el seu projecte a la ciutadania i fer-se present a la societat civil catalana. El CIDOB promou un cicle de conferències d'una durada màxima d'una hora i mitja amb preguntes-debat, molt properes al públic i amb una certa periodicitat. La mateixa conferència es pot organitzar a diferents ciutats de Catalunya (Barcelona, Tarrassa, Sabadell, Girona, Reus, etc.). Els ponents són experts/investigadors del CIDOB de les diferents àrees; investigadors associats i visitants; representants de la nostra xarxa europea de think-tanks, etc. Les temàtiques fan referència a la realitat més punyent (eleccions a Israel, crisi al Sahel, nous lideratges a Amèrica Llatina, crisi europea, etc.). Les conferències s'adrecen a un públic ampli i el cicle s'anuncia en les agendes dels diaris.

Socis: CIDOB i altres institucions segons tema i públic destinatari

Finançament: Programa Europe for Citizens

Realitzats:

- *Cicle "Què passa al món?": Un nou estat d'Europa? Josep Maria Vilajosana, Xavier Vidal-Folch i Marc Gafarot. 18 de novembre*
- *Cicle "Què passa al món?": Balanç de la presidència de Sebastián Piñera a Xile: Anàlisi de la política exterior i de la inserció econòmica internacional. María Cristina Silva, Francisco Juárez Rubio i Jordi Bacaria. 11 de novembre*
- *Cicle "Què passa al món?": Relacions Regne Unit - Unió Europea: separació o reajustament? David Hayes, Walter Oppenheimer i Rosa Massagué. 7 de novembre*
- *Cicle "Què passa al món?": La gestió de la diversitat aquí i ara. Ricard Zapata-Barrero, Anna Terrón Cusí i Elena Sánchez Montijano. 26 de setembre*
- *Cicle "¿ Què passa al món?:" Síria: evolució del conflicte i reacció internacional. Ignacio Álvarez Ossorio i Ferran Izquierdo. 27 de juny*
- *Cicle "Què passa al món?": Solidaritats a revisió. Danilo Martucelli i Carles Campuzano. 13 de juny*
- *Cicle "Què passa al món?": Cuba en reformes: què està canviant? Arturo López-Levy i Ivàn León. 11 de juny*
- *Cicle "Què passa al món?": Líbia i el Sahel. Juan Garrigues, Wolfram Lacher i Ousama Assed. 25 d'abril*
- *Cicle "Què passa al món?": Globalització i crisi europea: vers quin ordre internacional?. Bertrand Badie i Pere Vilanova. 10 d'abril*
- *Cicle "Què passa al món?": El futur europeu d'Ucraïna: què està en joc?" Pat Cox i Carmen Claudín, 26 de març*
- *Cicle "Què passa al món?": Lideratges, governança i democràcia en les eleccions de Veneçuela i Equador. Anna Ayuso i Antoni Traveria. Moderats per Oleguer Sarsanedas. 21 de febrer*
- *Cicle "Què passa al món?": Eleccions Israel 2013: radicalització o moderació? Eduard Soler i Lecha i Pere Vilanova. Moderats per Oleguer Sarsanedas. 29 de gener*

3. RECERCA

AMÈRICA LLATINA

Potències emergents i lideratges regionals a Amèrica Llatina

Els països emergents han adquirit un paper essencial en la reconfiguració d'un escenari internacional on es difuminen les fronteres entre nord i sud. Amèrica Llatina, una regió durant anys considerada com la classe mitjana de la societat internacional, és avui un motor de canvi de les estructures i de les institucions de la governança global i forma part dels mercats emergents que són el motor del creixement global. La regió ha adquirit una major autonomia econòmica i política. El CIDOB i la Fundació Friedrich Ebert convocaran un seminari per analitzar els principals factors conjunturals i estructurals que han afavorit l'emergència d'Amèrica Llatina com a regió i en particular el paper dels nous lideratges regionals. Un dels aspectes més dinàmics han estat els canvis en la integració regional i el sorgiment de noves iniciatives polítiques que fan parlar de l'emergència de l'anomenat regionalisme post-liberal o fins i tot post-hegemònic. No obstant, en la reconfiguració del mapa del regionalisme llatinoamericà es donen pugnes de lideratge i s'observen diverses estratègies d'inserció internacional. Això es dona tant en les negociacions i les polítiques comercials, com en el posicionament davant els grans temes de la governança global. S'analitzaran aquestes qüestions en perspectiva comparada atenent al paper i la projecció de tres països emergents tant en la seva política exterior, com en la política regional: Brasil, Mèxic i Colòmbia.

Socis: CIDOB i Fundació Friedrich Ebert-Espanya

Finançament: Fundació Friedrich Ebert-Espanya

- *Lideratges regionals emergents a Amèrica Llatina: conseqüències per a les relacions amb la Unió Europea. Barcelona, 14 d'octubre*

L'ÀSIA

Espanya i Japó: dues economies desenvolupades davant d'una dècada perduda

Aquesta activitat es proposa generar un intercanvi d'experiències entre tècnics, polítics, investigadors i representants de la societat civil d'Espanya i el Japó, en el marc de la propera celebració de l'Any Dual Espanya-Japó (2013-2014). El fil argumental és el de la "dècada perduda", l'entrada en una recessió econòmica profunda després d'un període de gran creixement i del sobtat esclat de la bombolla financera/immobiliària. Una crisi que el Japó va iniciar als 90 i que Espanya pateix des de 2007, i que qüestiona no només el model productiu, sinó que demanda la reinvençió de l'esquema social, polític i econòmic. Ambdós països tenen en comú el fet de ser economies desenvolupades, amb estats del benestar d'àmplia cobertura i poblacions cada vegada més envellides, on es limiten les oportunitats per als joves. Són també dos països que s'insereixen en un context regional on ocupen un cert rol "perifèric" i que presenten una total dependència energètica, fet que els planteja l'interrogant nuclear. Pensem doncs en una jornada d'intercanvi d'experiències i de bones pràctiques, que pugui ser útil per les autoritats dels dos països a l'hora de prendre decisions i que reforci la relació bilateral.

Socis: MAEC, Japan Institute for International Affairs (JIIA)

Finançament: Japan Foundation, Japan Airlines i CaixaBank

- *Espanya i Japó: dues economies desenvolupades davant d'una dècada perduda. Barcelona, 17 de gener de 2014*

DESENVOLUPAMENT

Elaboració de la posició espanyola post-2015

Es tracta d'elaborar les bases per definir la posició oficial espanyola davant les negociacions per a la redefinició dels objectius de desenvolupament un cop acabat l'horitzó temporal dels Objectius del Mileni (ODM). Es tracta de focalitzar els problemes i dilemes i els arguments per prendre un posicionament. Atès que el procés a les Nacions Unides està en els seus inicis hi ha l'oportunitat d'influir en l'elaboració d'una Agenda Global de Desenvolupament amb responsabilitats compartides, no només una agenda de cooperació. Espanya està participant en les consultes nacionals i temàtiques. S'han establert sis grups temàtics i en cada un d'ells hi ha un grup de treball: Àmbits i Mètrica dels nous Objectius (ICEI); Processos de participació social en la definició dels objectius (CIDOB); Sostenibilitat i agenda de desenvolupament (UPM); Pobresa i desigualtat en la nova agenda (CEU); Mitjans per fer possible els objectius (Daniel Gall i Santiago Serralde); Paper dels països de renda mitjana en la nova agenda (ICEI).

Director del projecte: José Antonio Alonso, ICEI

Finançament: AECID

Més enllà del 2015: diàlegs a Barcelona sobre el futur de l'agenda del desenvolupament

L'objectiu central que es planteja és el de promoure el debat, la reflexió i la participació de la societat civil i de la cooperació descentralitzada, en especial la d'àmbit municipal, de Barcelona i de Catalunya en el procés global de consultes anomenats Diàleg Post-2015. Procés que es dur a terme per mandat de la secretaria general de Nacions Unides per tal de promoure el debat sobre la futura agenda global de desenvolupament. Aquest procés obert ens permet fer arribar les opinions de la cooperació descentralitzada de Catalunya als Fòrums on s'han de prendre les decisions. La monografia "*La cooperación descentralizada a debate: la eficacia de la ayuda y el post-2015*" recull els debats de la jornada celebrada al CIDOB.

Socis: CIDOB, UBUNTU; EndPoverty 2015 i UNDP ART

Finançament: Ajuntament de Barcelona, Diputació de Barcelona, Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, Fons Català de Cooperació al Desenvolupament

- *Més enllà del 2015: diàlegs a Barcelona sobre el futur de l'agenda del desenvolupament. Barcelona, 24 d'abril*

The Broken Link: la integració de la promoció de la democràcia, els drets humans i la seguretat humana en les polítiques de desenvolupament espanyoles

El projecte, que compta amb el finançament de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID), té com a principal objectiu contribuir al debat sobre les sinergies (o la seva absència) entre la promoció de la democràcia i els drets humans en les polítiques de desenvolupament i de seguretat espanyoles i d'altres estats membres de la UE. A través d'una sèrie d'estudis de casos, aquest

projecte examinarà si l'equilibri entre la promoció de la democràcia i els drets humans, per una banda, i la seguretat i estabilitat, per l'altra, continua sent dominant en el pensament polític actual, o si els intents de la UE per revisar la seva política de veïnatge arran de les revoltes al món àrab s'han traduït en canvis quantitius i qualitius. El projecte comprèn anàlisis teòriques, una recerca sobre les polítiques espanyoles i tres estudis de cas: Tunísia, Egipte i Mauritània. El CIDOB s'encarrega dels casos de Tunísia i Mauritània i de la publicació en castellà dels resultats d'aquest projecte.

Socis: CIDOB, ECFR, i la UNED

Finançament: AECID

- *Restoring the Broken Link: a joined-up approach to Security, Development, and Democracy in North Africa. Barcelona, 1 i 2 de juliol*

L'agenda quebequesa de solidaritat internacional a la llum de les experiències catalana i flamenca

La càtedra Nycole Turmel sobre espais públics i innovacions polítiques de la Universitat de Montréal ha demanat al CIDOB d'organitzar conjuntament a Montreal, una conferència pública i un taller que reuneixi experts catalans involucrats en l'experiència de creació de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament atès l'interès demostrat pel Govern del Quebec per posar en marxa una agència similar. Aquest intercanvi servirà per tal que el CIDOB treballi un document sobre la cooperació catalana a la llum de la seva recent experiència.

Socis: Chaute Nycole Turmel (UQAM), AQOCI i FICA (Agència Flamenca de cooperació internacional)

Finançament: Oficina del Quebec a Barcelona

- *L'agenda quebequesa de solidaritat internacional a la llum de les experiències catalana i flamenca. Montreal, 5-7 de novembre*

DINÀMIQUES INTERCULTURALS

Training Workshop per a estudiants de doctorat "Metodologies d'Investigació en Migració, Mitjans de comunicació i Diàleg Intercultural"

L'objectiu d'aquesta activitat, en la línia d'altres organitzades també pel CIDOB, és l'intercanvi d'informació entre estudiants de doctorat i investigadors en dinàmiques interculturals. El *workshop* combinarà sessions participatives amb dues classes magistrals a càrrec del Professor Iain Chambers (Universitat degli Studi di Napoli "L'Orientale") i del Professor Kevin Robins (City University London / Istanbul Bilgi University). Aquest *training workshop* és una activitat organitzada pel CIDOB en el marc de la conferència interdisciplinària "Migracions, Mitjans de comunicació i Diàleg Intercultural" organitzada per l'Institut de la Globalització, la Cultura i la Mobilitat de la Universitat de les Nacions Unides a Barcelona (UNU-GCM).

Finançament: UNU-GCM

- *Training Workshop per a estudiants de doctorat "Metodologies d'Investigació en Migració, Mitjans de comunicació i Diàleg Intercultural". Barcelona, 27 de novembre*

Fòrum per a la investigació-transformació (Fòrum de Doctorands)

L'any 2003-2004, un grup de joves investigadors en dinàmiques interculturals va introduir la idea de celebrar un Fòrum de Doctorands: una proposta de suport i estímul per a la recerca en diferents disciplines de les ciències socials. La iniciativa comptava amb un nucli restringit de 25 doctorands i un grup de treball d'altres 35 estudiants. A iniciativa dels propis estudiants, coordinats pel CIDOB, s'han anat organitzant múltiples sessions de treball, conferències, tallers i publicacions. El primer Training Seminar es va celebrar l'any 2007, fruit de l'esforç i treball conjunt. Des de llavors, aquesta iniciativa s'ha anat ampliant anualment, arribant a integrar en 2012 fins a uns 800 estudiants doctorands. Tenint en compte les sinèrgies de recerca entre l'Institute on Globalization, Culture and Mobility de la Universitat de Nacions Unides (UNU-GCM) i el CIDOB i amb el precedent de la col·laboració exitosa, la UNU-GCM proposa al CIDOB un acord de treball per al període entre setembre 2013 i desembre 2014. Aquest acord proporcionarà el marc per a la organització de Training Seminars en la línia dels programes de recerca de la UNU-GCM. La UNU-GCM proposa un seminari en temes de migració, mitjans de comunicació i diàleg intercultural per a la tardor del 2013 i dos seminaris de formació, en apàtrides, migracions transnacionals i dona, i mobilitat i canvi socio-cultural respectivament, a celebrar-se a la primavera i tardor del 2014.

EUROPA

Atlantic Future

Atlantic Future respon als requeriments del 7è Programa Marc d'Investigació sota l'epígraf SSH.2012.4.1-1 "Cap a un Espai Atlàntic?" mitjançant la realització d'una anàlisi sistemàtica de les relacions entre tots els actors principals de l'Atlàntic, incloent Amèrica del Nord i del Sud, Europa i Àfrica. Les dades i el coneixement generat per la investigació i l'exercici de prospectiva servirà de base per a nous enfocaments de la política cap a una regió que podria tornar a sorgir com un espai per a la innovació en la governança internacional i per tant juguen un paper preponderant en el canvi a escala global. L'Atlàntic pot ser considerat el bressol de la globalització moderna, un espai on els vincles entre els pobles, les nacions i les economies van començar a transcendir del seu context regional a un context de gran escala. Atès que la globalització entra en una nova etapa caracteritzada per l'ascens de les economies en desenvolupament, i reptes globals com la crisi econòmica, la seguretat alimentària, el canvi climàtic, l'escassetat d'energia i la seguretat en alta mar es fan més urgents, els estats i regions de tot l'Atlàntic miren els seus homòlegs de l'oceà amb renovat interès. Atlantic Future és un projecte d'investigació dissenyat per *mapejar* la transformació de l'Atlàntic, reunint dades empíriques i una pluralitat de perspectives de tota la costa de l'Atlàntic.

Socis: Europa: University of Bath (Regne Unit); Aberystwyth University (Regne Unit); FRIDE, Madrid (Espanya); Ecologic Institute, Berlín (Alemanya); Istituto Affari Internazionali (IAI), Roma (Itàlia); Instituto Português de Relações Internacionais (IPRI), Lisboa (Portugal). **Amèrica Llatina:** CIDE, Mèxic DF (Mèxic); Fundação Getúlio Vargas, Rio de Janeiro (Brasil). **Estats Units:** Johns Hopkins University, Washington DC (Estats Units); Transatlantic Foundation, Brussels – Washington DC (Estats Units). **Àfrica:** University of Pretoria (Sud-àfrica); Institut des Hautes Études de Management, Rabat (Marroc)

Finançament: Comissió Europea

- *Seminari de seguiment dels grups de treball, Rabat, 22-23 d'octubre*

- *Seminari “A look inside the Atlantic space. Kick-off meeting”, Barcelona, 21-22 de març*

Diàleg de think tanks hispanoalemany

Per tal de fomentar l'intercanvi amb altres centres de pensament reconeguts, el CIDOB i l'SWP (Institut Alemany d'Afers Internacionals i de Seguretat), el centre de pensament més gran a Alemanya en temes de política exterior i seguretat, van iniciar el 2009 un diàleg alemany-espanyol, amb el suport de la Fundació Friedrich Ebert. La reunió explorarà les vies per aprofundir i consolidar el diàleg polític entre els dos països i, al mateix temps, possibilitarà un intercanvi informal i a porta tancada (d'acord amb les normes de Chatham House) entre els experts de les organitzacions convocants. El diàleg de l'any 2103 tindrà lloc després de les eleccions alemanyes previstes per al mes de setembre i abans de les eleccions al Parlament Europeu.

Socis: Stiftung Wissenschaft und Politik (SWP) (Berlín)

Finançament: Friedrich Ebert Stiftung-Espanya, Konrad Adenauer Stiftung-Espanya

- *Diàleg de think tanks hispanoalemany. Barcelona, 7 i 8 de novembre*

Think-tanks at the crossroad: Shifting Paradigms and Policy Dilemmas

L'objectiu del projecte és dissenyar estratègies per a la reflexió en les circumstàncies polítiques en què l'agenda i el paper dels think-tanks s'han convertit en el blanc de les crítiques. En primer lloc, el projecte ajudarà a conèixer el fons de les mateixes mitjançant un estudi acurat de la investigació i el programa de promoció de grups d'experts seleccionats en els últims cinc anys, el coneixement de les opcions polítiques que es fan i les percepcions que els responsables polítics i el públic en general tenen del paper dels think-tanks. La investigació contrastarà les experiències d'aquests a l'est d'Europa (Bulgària, Eslovàquia, Polònia), el sud d'Europa (Espanya i Grècia) i el cas específic dels think-tanks amb perfil UE amb seu a Brussel·les. L'objectiu serà una oportunitat per prendre decisions més contrastades en un entorn polític cada cop més complex. El CIDOB és el responsable del cas espanyol.

Soci: Centre for Liberal Strategies (Bulgaria)

Finançament: Centre for Liberal Strategies

- *Taula Rodona de presentació del projecte. Barcelona, 9 de maig*

Jornada sobre els petits estats europeus i la Unió Europea

En la perspectiva de negociació d'un nou acord d'associació amb la UE (EFTA II) i com a clausura de la presidència semestral d'Andorra del Consell de Europa, iniciada el 9 de novembre de 2012, el CIDOB va impulsar una jornada de debat que tindrà com a eix central el paper dels petits estats europeus, com Andorra, Mònaco, San Marino i Liechtenstein, en l'actual context de la UE. Un context que en el cas d'Andorra, ha entrat en una nova etapa després de l'entrada en vigor de l'acord monetari UE-Andorra, l'1 d'abril de 2012, un fet que suposa un veritable repte per al país dels Pirineus. Amb vistes a recollir tots els debats en curs, posar idees en comú i avaluar les agendes futures, el CIDOB va esdevenir per un dia el marc de trobada, on es reuniren experts acadèmics, empresaris i representants polítics i diplomàtics d'aquests petits estats amb els seus interlocutors a Brussel·les.

Socis: CIDOB i Càtedra Crèdit Andorrà de Mercats, Organitzacions i Humanisme de l'IESE

Finançament: Crèdit Andorrà

- *Jornada sobre els petits estats europeus i la UE. Barcelona, 27 de maig*

Let's Talk Austerity: Fostering Intra-European Dialogue ahead of the European Parliament Elections

Molts dels països del sud d'Europa estan assistint al sorgiment o l'enfortiment de forces polítiques i socials que qüestionen les polítiques seguides per la Unió Europea i pels seus propis estats per fer front a la crisi econòmica. Les divisions dins d'Europa són cada cop més fortes i alimenten sentiments euro-escèptics. L'enfortiment d'aquestes noves forces es fa en detriment dels partits centrals i suposa un repte per a l'uropeisme tradicional de les societats del sud d'Europa. Els objectius d'aquest projecte són (1) mantenir un diàleg amb aquestes forces polítiques emergents, escoltar les seves posicions sobre Europa i vehicular-les en els debats pan-europeus, (2) facilitar un diàleg entre aquests actors i d'altres més tradicionals, tant dels seus propis països com a nivell europeu (3) discutir el concepte d'austeritat de forma que permeti parlar tant de la crisi econòmica com de la política.

Socis: IAI (Roma), DGAP (Berlín), Eliamep (Atenes)

Finançament: Mercator, Intesa San Paolo

MEDITERRÀNIA I ORIENT MITJÀ

Integració econòmica a l'Àfrica del Nord

Davant els reptes polítics i econòmics que afronta el Mediterrani Occidental en els propers anys, el CIDOB ha posat en marxa un programa de recerca dedicat a construir escenaris –sobretot econòmics– que destaquen el potencial de creixement i innovació de l'àrea amb la intenció d'avaluar la construcció d'un futur millor per a les persones que habiten ambdues ribes del Mediterrani. Sota el títol general de "El Mediterrani en un món multipolar fins al 2030", el CIDOB ha conclòs una primera fase de recerca (2010-2012) l'objectiu de la qual ha estat analitzar les dinàmiques i les potencialitats de la integració econòmica del Magrib, distorsionades per l'impacte de la Primavera Àrab. Això s'ha dut a terme a través de la recerca, de la publicació de papers d'anàlisi especialitzats i de la realització d'un seminari d'experts de caràcter anual. Concebut com un partenariat amb la Fundació OCP de Rabat, el programa reuneix experts reconeguts internacionalment. El CIDOB i la Fundació OCP han acordat donar continuïtat per a tres anys més (2013-2015) al programa, que ha obert tres línies de recerca per fer propostes en les qüestions crítiques per al futur de la regió, fixant-se en els impactes i les potencialitats econòmiques del fluxos migratoris, de l'estratègia africana del Magrib, i de la seva dimensió atlàntica. Amb el propòsit de continuar construint un coneixement aprofundit del futur de la regió, el projecte de recerca del CIDOB per al Mediterrani Occidental (2013-2015), vol donar continuïtat a una metodologia que ofereix una plataforma per a l'elaboració d'escenaris i visions estratègiques de futur. El programa ha anat construint una xarxa multidisciplinària d'experts en la regió que constitueix una base sòlida per a l'execució de la recerca i els seminaris previstos per a aquesta nova fase.

Socis: CIDOB i Fundació OCP

Finançament: Fundació OCP (Rabat)

Energia Transolar: avaluant les condicions per a la transició a l'energia solar a la Mediterrània

El consum d'energia i les emissions de CO² estan creixent extremadament ràpid en la regió mediterrània. La demanda d'energia sembla que augmentarà en un 70% al 2030 i (si no hi ha canvis) dependrà aproximadament en un 87% de combustibles fòssils (Resources and logistics 2010: 35). Com a resposta a aquestes preocupacions, els Països Socis Mediterranis actualment estan buscant utilitzar el seu potencial d'energia solar – el més gran en el món (Banc Mundial 2010). Aquest canvi a energia solar proporciona una oportunitat única d'estudiar la transició social i tecnològica en els països en vies de desenvolupament. Requereix de reformes polítiques, inversió en infraestructures, reestructuració del mercat, mobilització del ciutadà, i canvis en el comportament del consumidor. El projecte Transolar examinarà les condicions que requereix l'energia solar en el Mediterrani i determinarà les conseqüències d'aquesta transició en termes d'integració regional. El projecte posa èmfasi en tres aspectes: el seu caràcter interdisciplinari, la seva naturalesa intersectorial i el temps: cal portar-lo a terme ara, quan la transició a l'energia solar és en un punt crucial del seu desenvolupament.

Socis: CIDOB i Luigi Carafa (investigador associat)

Finançament: Comissió Europea, Programa FP7- Marie Curie Intra European Fellowship

Rural Development, Food Security and Political Stability in Iraq

RUDEFOPPOS-IRAQ avalua el paper que la seguretat alimentària i el desenvolupament rural han jugat en la política de l'actual règim iraquí i els anteriors, com aquestes polítiques han estat representades a les xarxes de patronatge i distribució de la renda i com han afectat les relacions internacionals del país, més notablement durant el Programa Petrolí per Aliments dels anys 90 i en la hidropolítica amb Turquia i Síria. Iraq és l'únic país de l'Orient Mitjà on existeixen arxius nacionals. Els arxius del govern iraquí i del partit Baath es van portar als Estats Units després de l'any 2003. RUDEFOPPOS-IRAQ aprofitarà aquestes fonts excepcionals a més de diaris, dades d'organismes internacionals, literatura gris i entrevistes. Relacionarà les seves conclusions amb la literatura existent sobre economia política a l'Iraq i les relacions internacionals en general. Es faran enquestes comparatives a comunitats rurals i urbanes per examinar els reptes de la seguretat alimentària. Iraq ofereix un estudi de cas interessant a l'Orient Mitjà perquè les sancions i la guerra han afectat la seguretat alimentària i el desenvolupament econòmic com en cap altre país en la regió. En termes de dotacions de recursos per càpita es troba entre els rics estats petrolers del Golf i els estats semi-rentistes com Egipte o Síria que han de confiar en una modesta i decreixent producció de petroli i una participació indirecta en els fluxos de rendes del petroli via les remeses dels immigrants i ajudes. Iraq és també important per a la Unió Europea, no només a causa de la inestabilitat política, sinó també a causa del seu potencial econòmic. Té el creixement d'exportacions de petroli més ràpid de tot l'Orient Mitjà, és una font potencial de gas natural pel planejat oleoducte Nabucco i té el 9% de les reserves de fòsfor del món.

Soci: Eckart Woertz, investigador sènior associat

Finançament: Comissió Europea, Programa FP7 - Marie Curie International Incoming Fellowship

SAHWA (Empowering the young generation in South and East Mediterranean: challenges and opportunities in the triple transition process)

El projecte SAHWA, presentat a la convocatòria del 7è Programa Marc (FP7-SSH.2013.4.1-2) gira entorn a les problemàtiques específiques de la joventut als països àrabs en un context de fortes convulsions polítiques, canvis en l'estructura econòmica i demogràfica i esclat de protestes socials. Aquest projecte estudia: l'aplicabilitat d'altres experiències de transformació socioeconòmica; les causes dels alts índex d'atur juvenil, especialment entre grups amb alts nivells formatius i les dones; les perspectives de progrés econòmic en col·lectius i regions desfavorides; les modalitats de participació política de la gent jove i de les dones i, els canvis de valors socials en relació a la família, la política, la participació i la religió i la seva expressió a través de noves formes de comunicació.

Socis: CIDOB; ANIMA Investment Network (ANIMA); Centre of Applied Economy for Development (CREAD); Education for Employment-Europe (EFE); Finnish Youth Research Network (FYRN); Institute of Graduate Management Studies (HEM); Lebanese American University; Middle East Technical University; Partners in Development (PID); The American University of Cairo (AUCE); The Center of Arab Woman for Training and Research (CAWTAR); The University of Liverpool; Universidad de Lleida; Università degli studi di Milano-Bicocca; Universitat Braemen; University of Plovdiv

Finançament: Comissió Europea

MIGRACIONS

Access to citizenship and its impact on immigrant integration (ACIT)

Aquesta investigació busca desenvolupar indicadors i recopilar dades sobre les lleis de ciutadania, la implementació, les taxes d'adquisició i el seu impacte en la integració de la població d'origen immigrant. Els casos d'estudi són tots els 27 estats membres, candidats a l'adhesió i els països del EEE (Croàcia, Islàndia, Macedònia, Noruega i Turquia). Per a la realització del mateix s'han triat 10 estats membres com a cas d'estudi (Àustria, Estònia, França, Alemanya, Hongria, Irlanda, Itàlia, Portugal, Espanya, Regne Unit).

Socis: Migration Policy Group (MPG), Brusel·les; European University Institute (EUI), Itàlia; University of Edinburgh (UE), Regne Unit; University of Maastricht (UM), Holanda; University College Dublin (UCD), Irlanda

Finançament: European Fund for Integration of third-country nationals, Comissió Europea 2011-2013

European Website on Integration (EWSI)

L'objectiu del projecte European Website on Integration (EWSI) és ajudar a millorar l'efectivitat de les polítiques i les pràctiques d'integració en la Unió Europea compartint estratègies d'èxit. La web pretén convertir-se en una eina per tots aquells que treballen en temes d'integració d'immigrants. El EWSI reuneix informació i documentació rellevant, casos d'estudi, pràctiques d'integració, notícies, contactes, informació sobre oportunitats de finançament, etc. La plataforma, presentada al març de 2009, és una iniciativa de la Comissió Europea en la qual el CIDOB participa com a coordinador regional.

Socis: Migration Policy Group; Unisys Belgium; Danish Institute for Human Rights; Beratungszentrum für Migranten und Migrantinnen; King Baudouin Foundation;

Foundation Second Bulgaria; Mediterranean Institute of Gender Studies Multicultural Centre Prague; University of Copenhagen

Finançament: Direcció General d'Afers d'Interiors, Comissió Europea. Convocatòria 2011-2014

Integration Policies: Who benefits? The development and use of indicators in integration debates

L'objectiu principal del projecte serà informar i involucrar als actors clau de política migratòria en l'ús d'indicadors per millorar la governança de la integració i l'eficàcia de les polítiques. Per aixó, el projecte identifica i mesura la integració, les polítiques d'integració i altres factors contextuals que poden afectar l'eficàcia de les polítiques. A més tracta de descriure els beneficiaris reals i potencials de les polítiques d'integració. El projecte serà implementat en tota Europa, exceptuant Dinamarca, i incloent Croàcia. Aquesta recerca dóna continuïtat al Integration Policy Index, projecte finançat en tres convocatòries per la Comissió Europea i que buscava proporcionar informació i permetre l'anàlisi comparada entre les polítiques de ciutadania i inclusió implementada en 31 països d'Europa i Amèrica del Nord.

Socis (26): Migration Policy Group (MPG), Bèlgica; Beratungszentrum für Migranten und Migrantinnen (Counselling Centre for Migrants), Àustria; GERME – Université Libre de Bruxelles, Bèlgica; Foundation “Open Society Institute-Sofia” (OSI-S), Bulgària; Institute for Migration and Ethnic Studies, Croàcia; Centre for the Advancement of Research and Development in Educational Technology (CARDET), Xipre; Multicultural Centre Prague, República Txeca; Institute of Baltic Studies (IBS), Estònia; Institute of Migration (Siirtolaisuusinstituutti), Finlàndia; France Terre d'Asile, França; Heinrich Böll Foundation, Alemanya; Hellenic Foundation for European and Foreign Policy (ELIAMEP), Grècia; ICCR Budapest Foundation, Hongria; Immigrant Council of Ireland, Irlanda; Initiatives and Studies on Multiethnicity Foundation (ISMU), Itàlia; Centre for Public Policy PROVIDUS, Letònia; Lithuanian Social Research Centre, Lituània; Association de Soutien aux Travailleurs Immigrés (ASTI), Luxemburg; The People for Change Foundation, Malta; Instytut Spraw Publicznych (Foundation Institute of Public Affairs), Polònia; Instituto de Geografia e Ordenamento do Território da Universidade de Lisboa (IGOT-UL), Portugal; Soros Foundation Romania, Romania; Inštitút pre verejné otázky (Institute for Public Affairs), Eslovènia; Mirovni inštitut (The Peace Institute), Eslovènia; Svenska Röda Korsets Centralstyrelse – Swedish Red Cross, Suècia; Centre on Migration, Policy, and Society (COMPAS), University of Oxford, Regne Unit

Finançament: European Fund for Integration of third-country nationals, Comissió Europea 2012-2014

L'emigració des de Catalunya. Nous reptes en la gestió de la mobilitat

Catalunya ha deixat de ser un país exclusivament de recepció de població immigrant. Des de 2009 la immigració ha descendit moderadament, mentre que l'emigració ha sofert un creixement entre el 8 i el 9% anual. En 2012 la població catalana a l'estranger és de 185.848, principalment assentats en països de la UE, però també als Estats Units, Suïssa, Argentina o Brasil. Aquesta nova situació de mobilitat bidireccional obre la porta a un nou escenari de possibilitats però també de reptes i desafiaments. Davant aquest context els poders públics han de saber fer front a les noves circumstàncies que donin resposta de forma global al fenomen migratori. L'objectiu és analitzar, de manera comparada amb altres contextos de la UE, els efectes de l'emigració per a Catalunya, les possibilitats de futur i les principals problemàtiques a les quals haurà de fer front en els propers anys.

Socis: Direcció General per a la Immigració de la Generalitat de Catalunya i Diputació de Barcelona

Finançament: Generalitat de Catalunya i Diputació de Barcelona

- *Seminari “L'emigració des de Catalunya. Nous reptes en la gestió de la mobilitat. 29 d'abril, Barcelona*

POLÍTICA INTERNACIONAL I SEGURETAT GLOBAL

Sources of Tension in Afghanistan & Pakistan: Regional Perspectives

El projecte, que encara la seva tercera fase durant el 2013, compta amb el finançament del Ministeri d'Afers Exteriors de Noruega i explora les principals fonts de tensió i línies divisòries que existeixen a l'Afganistan i el Pakistan i el paper que juguen actors importants de la regió (l'Índia, la Xina, Rússia, l'Iran, les repúbliques centreasiàtiques i l'Aràbia Saudita) davant l'escenari que es dibuixa a la regió amb la retirada de les tropes nordamericanes i de l'OTAN de l'Afganistan, prevista per al 2014. El projecte desplega un enfocament de mitjà i llarg termini a través d'investigacions sobre el terreny dutes a terme per experts locals i internacionals, que exploren temes crucials com ara les tensions ètniques i frontereres, els grups radicals i les seves connexions locals i internacionals, els corredors comercials i logístics, l'explotació dels recursos naturals, les institucions i la seva governabilitat, el tràfic de drogues, etc. El resultat final dels diferents informes, entrevistes sobre el terreny i seminaris especialitzats serà una sèrie de recomanacions específiques per a l'ONU, la UE i l'Afganistan i el Pakistan. Durant el 2013 s'han publicat 3 documents (sobre la perspectiva saudita, iraniana i xinesa) que s'afegeixen als 11 ja publicats al 2012, s'ha encetat sèries noves de publicacions, els “Monitoring Briefs” produïts des d'Islamabad i Kabul, i les “Perspectives for the Region”. També s'han dut a terme seminaris de recerca a Qatar (16-17/04) i Xangai (18-19/04), i treballs de camp a Beijing (3-10/05) i a Moscou (27-31/05). A la tardor estan previstes les visites de camp a Delhi, Islamabad i Kabul. Finalment, el 28 i 29 de novembre tindrà lloc el seminari d'alt nivell a Barcelona “Future scenarios for Afghanistan and for Pakistan” que presentarà les conclusions de recerca i les recomanacions d'aquest a fase del projecte.

Socis: CIDOB i Ministeri d'Afers Exteriors de Noruega

Finançament: Ministeri d'Afers Estrangers de Noruega

Activitats realitzades:

- *Seminari final “Future scenarios for Afghanistan and for Pakistan”, Barcelona, 28-29 de novembre*
- *Visites de camp a Delhi, Islamabad i Kabul, tardor 2013*
- *Visites de camp a Moscou, Moscou, 27-31 de maig*
- *Visites de camp a Beijing, Beijing, 3-10 de maig*
- *STAP RP Meeting of the Project “Sources of Tension in Afghanistan & Pakistan: Regional Perspectives”: China's Perspectives on the Interests of the Key Regional Powers in Afghanistan & Pakistan, Shanghai, 18 d'abril*
- *STAP RP Discussion Meeting of the Project “Sources of Tension in Afghanistan & Pakistan: Regional Perspectives”: Interests of Iran & Saudi Arabia in Relation to Afghanistan & Pakistan, Qatar, 16 d'abril*
- *The Iran Dialogues – 1. “Talking to Iran” dialogue between Amb. Seyyid Hossein Mousavian and Amb. Roberto Toscano. 14 de març*

PROCESSOS INTERNACIONALS DE SECESSIÓ

Escenaris macroeconòmics pel desenvolupament de Catalunya (horitzó 2030)

El treball cerca com a comesa principal la identificació dels escenaris futurs de desenvolupament de Catalunya i de cooperació amb la UE. Tot això pel que fa a les condicions econòmiques i els canvis institucionals que se'n puguin derivar d'aquests nous escenaris i de l'evolució del procés de transició nacional endegat a Catalunya. Per tal de realitzar l'estudi d'avaluació socioeconòmica un model economètric avançat serà emprat per a l'assoliment satisfactori dels resultats. D'aquesta manera i per tal de possibilitar un resultat objectivament satisfactori farem un reconeixement d'actors – stakeholders – que ens aportaran més dades efectives i informació suplementària útil pel bon compliment del projecte. Aquest estudi oferirà als agents polítics la informació necessària i rigorosa per ajudar-los a identificar i comprendre els costos i els beneficis de qualsevol actuació política de futur. Part del treball es realitzarà des de Brussel·les a la seu del think-tank CEPS per tal de contrastar dades i fer l'estudi qualitatiu després de l'assoliment de l'anàlisi de recopilació de dades quantitatives

Socis: CIDOB i CEPS

'The Dynamics of Nationalist Evolution in Contemporary Spain'

El CIDOB participa conjuntament amb la Universitat de Liverpool en la realització d'aquest projecte des d'una vessant d'assessoria acadèmica, aportació de coneixement i avaluació de continguts. Els seus objectius són l'estudi i anàlisi de l'evolució política catalana i basca pel que fa a la influència del nacionalisme i del procés autonòmic. L'impacte d'un emergent, i mai desaparegut, nacionalisme espanyol sobre els casos català i basc també s'espera ser analitzat. Es partirà de la base que el conjunt d'aquestes dinàmiques podria, ineluctiblement, conduir a un replantejament de la relació centre – perifèria a Espanya. A finals del 2013 es varen presentar els diferents papers de treball per a una posterior avaluació. S'espera poder realitzar l'Organització d'un taller/seminari de dos dies de durada amb especialistes i on s'exposaran els diferents papers. Aquest esdeveniment serà organitzat al CIDOB a finals del mes de setembre del 2014.

Socis: CIDOB i Universitat de Liverpool

4. PUBLICACIONS

A. Publicacions En Paper i Digitals

Anuario internacional CIDOB

Obra de referència que ofereix claus per interpretar la política exterior espanyola i les relacions internacionals. A través de diversos articles de prestigiosos acadèmics i professionals de la política, així com de rigorosos annexos documentals (cronologies, gràfics i mapes), la publicació analitza any rere any l'evolució de les relacions exteriors d'Espanya i Europa, del procés d'integració europea, com també la conjuntura internacional. En la secció Perfil de País s'examina en profunditat un país prioritari per a la política exterior espanyola. S'edita en castellà i anglès.

Des del 1989. Col·lecció de 24 números

Anuario de la Inmigración en España

Dirigida per Eliseo Aja, Joaquín Arango i Josep Oliver Alonso, l'*Anuario de la Inmigración en España* presenta un monogràfic dedicat a la integració de la immigració, analitzant tant les polítiques com els factors que incideixen en el procés d'integració del col·lectiu immigrant a la societat d'acollida. La publicació analitza les principals característiques i tendències de la immigració i les polítiques d'immigració a Espanya, a través d'un conjunt d'estudis realitzats des de les perspectives sociològica, econòmica i jurídica. Publicació coeditada amb la Diputació de Barcelona i la Fundación Ortega-Marañón.

Des del 2007. Col·lecció de 6 números

Revista CIDOB d'Afers Internacionals

Revista CIDOB d'Afers Internacionals és una publicació acadèmica trimestral de relacions internacionals i desenvolupament. Pionera en l'àmbit hispanoparlant, ofereix al lector una anàlisi en profunditat dels temes internacionals. La publicació està dirigida a la comunitat acadèmica i al públic interessat en general: actors polítics, econòmics i socials, del món associatiu i de les ONGD, empresarial, etc. Els articles publicats estan indexats i resumits en les principals bases de dades acadèmiques de ciències socials.

Des del 1982. Col·lecció de 104 números

Documentos CIDOB

Estudis en profunditat (*in-depth studies*) que s'editen en format paper i electrònic a través de vuit sèries: Amèrica Llatina, Migracions, Europa, Dinàmiques interculturals, Migracions, Mediterrània i Orient Mitjà, Seguretat i política mundial i Desenvolupament. Des del 2001.

Sèrie Amèrica Llatina. *Col·lecció de 39 números*

Sèrie Àsia. *Col·lecció de 28 números*

Sèrie Migracions. *Col·lecció de 26 números*

Sèrie Mediterrània i Orient Mitjà. *Col·lecció de 19 números*

Sèrie Dinàmiques Interculturals. *Col·lecció de 18 números*

Sèrie Seguretat i Política Mundial. *Col·lecció de 7 números*

Sèrie Europa. *Col·lecció de 7 números*

Sèrie Desenvolupament. *Col·lecció de 4 números*

Interrogar la actualidad

Col·lecció de llibres d'assaig que vol estimular, des de l'àmbit de les relacions internacionals, l'anàlisi i la reflexió sobre les transformacions i els múltiples reptes que travessa el món globalitzat del segle XXI. De venda en llibreries.

Des del 2004. Col·lecció de 34 números

CIDOB – CEPAL

La col·lecció d'assajos CIDOB-CEPAL recull les ponències, recomanacions i debats promoguts per ambdues institucions en el marc del seminari anual de l'Agenda de Desenvolupament Iberoamericana (ADI). L'ADI és un projecte impulsat pel CIDOB i la CEPAL a fi de formular recomanacions polítiques que permetin assolir un creixement econòmic sostenible a l'Amèrica Llatina com a mitjà per reduir la pobresa i la desigualtat de la seva població i incrementar, d'aquesta manera, la seva qualitat de vida.

Des del 2007. Col·lecció de 6 volums

Monografies

S'emmarquen en els diferents projectes de recerca del CIDOB. Es poden editar en coedició i la majoria són el resultat de seminaris internacionals, tallers de debat, cicles de conferències o recerques organitzades pel CIDOB.

Des del 1999. Col·lecció de 63 números

B. Publicacions Exclusivament Digitals**Biografías de líderes políticos**

Biografías de Líderes Políticos és un servei del CIDOB que ofereix biografies contextualitzades de dirigents de tot el món. Un millor coneixement d'aquests personatges ajuda a comprendre claus presents, conèixer situacions passades i preveure escenaris de futur en el panorama internacional. El servei pretén ser d'utilitat en els àmbits de l'educació, la recerca, la consultoria, el periodisme i la política, i, en un sentit general, per a qualsevol usuari interessat en els protagonistes del lideratge polític mundial.

Des del 2000. Biografies disponibles: 701

Dossiers CIDOB

Recull de recursos que, a més dels articles elaborats de manera expressa sobre una qüestió d'actualitat relacionada amb alguna línia de treball i recerca del centre, ofereixen una selecció informada d'enllaços, documents oficials de referència, articles, cronologies i altres tipus de materials de referència. D'aquesta manera, Dossiers CIDOB s'han convertit en una eina vinculada a l'actualitat, que s'actualitza conforme la temàtica evoluciona i és útil per al lector que busqui aprofundir en les qüestions que marquen l'actualitat política internacional en cada moment.

Des del 2009. Col·lecció de 23 dossiers

Conversations with...

Entrevistes extenses a personalitats polítiques del món i que han passat pel CIDOB amb motiu d'alguna activitat. Exclusivament en anglès.

Des del 2012. Col·lecció de 6 números

Notes Internacionals

Aquesta publicació electrònica ofereix una anàlisi de conjuntura sobre aspectes de l'agenda de les relacions internacionals en les àrees de coneixement del CIDOB. Els autors, generalment investigadors propis o associats, presenten reflexions i observacions informades per experiències directes i/o sobre el terreny en la temàtica tractada. Les Notes no emeten recomanacions ni tenen un caràcter tècnic, sinó que, orientades a l'acció política, són documents d'anàlisi que tenen com a objectiu fer arribar idees, interpretacions i conclusions al lector interessat.

Des del 2009. Col·lecció de 83 números

Opinió

Articles curts que ofereixen una visió personal i informada d'esdeveniments de l'actualitat internacional, amb voluntat informativa i de crítica analítica, relacionats amb les temàtiques de recerca del CIDOB. Els seus autors són generalment analistes del CIDOB o experts associats.

Des del 2006. Col·lecció de 224 números

Qüestions CIDOB

Entrevistes curtes a experts o col·laboradors del CIDOB sobre temes de l'actualitat internacional.

Des del 2011. Col·lecció de 36 números

C. WEB CIDOB i altres eines de difusió**WEB CIDOB**

La web del CIDOB és una web en català, castellà i anglès. Creada a 1995, ha tingut tres canvis de disseny i programari al llarg dels anys. Les consultes a la web són majoritàriament d'Amèrica Llatina (72,3%), Europa del Sud (19,04%) i Amèrica del Nord (4,11%).

El 2013, la pàgina web del CIDOB ha rebut **908.813 visites** i els usuaris han visitat més d'un milió i mig de pàgines, concretament, **1.604.145**.

Butlletins mensuals

El CIDOB publica butlletins mensuals en català, castellà i anglès com a mitjà de difusió de la nostra activitat. Recullen els continguts publicats durant el mes en curs, l'anunci de les activitats futures, les notícies de les activitats realitzades i un resum de la premsa del CIDOB. *In Focus*, l'edició anglesa del butlletí conté també un apartat especial d'actualitat de l'estat espanyol especialment dirigit als nostres lectors de fora.

Carta Internacional, català: 3.437 subscriptors

Carta Internacional, castellà: 9.777 subscriptors

In Focus, anglès: 7.670 subscriptors

Xarxes socials

El CIDOB té un lloc important a les xarxes socials, principalment Facebook i Twitter, per explorar noves formes de presentar-nos i de difondre els nostres continguts. És objectiu nostre també crear comunitat entre els Think Tanks i experts, la captació de públic jove i potenciar i afavorir el tràfic cap a la nostra web. A les xarxes s'anuncien, en català, castellà i anglès, totes les nostres publicacions, resum d'activitats, articles de premsa, notificacions, articles dels experts del CIDOB en altres publicacions i tot el que faci referència a la nostra institució i sigui d'interès pel públic en general.

Facebook: des del 2011. 3.149 seguidors. Tràfic procedent de Facebook a la web del CIDOB: 8.289 visites

Twitter: des del 2011. 3.800 seguidors. Tràfic procedent de Twitter a la web del CIDOB: 5.007 visites

ACTIVITATS DEL 2013

Gener

- 16/01 Presentació de l'informe "Networks for Prosperity: 2012 Report. Connecting development knowledge beyond 2015".
Organitzen: CIDOB, IBEI i UNIDO
Participants: 13
- 21/01 Conferència de Sudhir Kakar, coautor de "La India. Retrato de una sociedad".
Organitzen: CIDOB, Casa Àsia, Editorial Kairós i Fundación Consejo España-India
- 23/01 Trobada amb Fram Kitagawa director de la Trienal d'Art EchigoTsumari.
Organitzen: CIDOB, Casa Àsia i Fundación Japón
- 29/01 Cicle "Què passa al món". Eleccions Israel 2013: radicalització o moderació? Amb Pere Vilanova i Eduard Soler i Lecha
Organitzen: CIDOB i Col.legi de Politòlegs i Sociòlegs de Catalunya
Participants: 48
- 31/01 Taula rodona. Cap a un pla de protecció internacional de Catalunya.
Organitzen: Fundació ACSAR, CIDOB i la col.laboració de l'Ajuntament de Barcelona
Participants: 64

Febrer

- 04/02 Conferència. Creativitat, innovació i cultura a les ciutats: casos pràctics a Europa i al Japó.
Organitzen: CIDOB i Casa Àsia
Participants: 26
- 09/02 War and Peace in the 21st Century. The Foreign Policy of the United States: Transatlantic Perspectives
Organitzen: CIDOB amb la col.laboració d'ESADEgeo-Center for Global Economy and Geopolitics i amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona i el Consolat General dels EEUU a Barcelona
Participants: 174
- 13/02 Presentació del llibre "La política de visados para el siglo XXI: más allá de la cola del visado".
Organitzen: CIDOB i Casa Amèrica. Madrid
Participants: 40

21/02 Cicle "Què passa al món?" Lideratges, governança i democràcia en les eleccions de Veneçuela i Equador. Antoni Traveria i Anna Ayuso
Organitzen: CIDOB i Casa Amèrica Catalunya
Participants: 27

Març

07/03 Presentació del llibre "Brasil i Mèxic: dos actors emergents amb diferents visions de la seguretat interamericana".
Organitzen: CIDOB i Instituto Universitario Gutiérrez Mellado

14/03 Diàlegs sobre l'Iran – "Talking to Iran". Seyyid Hossein Mousavian i Roberto Toscano.
Organitzen: CIDOB i CitPax, amb la col·laboració del Ministeri d'Afers Exteriors Norueg
Participants: 28

18/03 Esmorzar Europeu amb Nuno Severiano Teixeira. Portugal i la crisi europea.
Organitzen: CIDOB i el Consell Català del Moviment Europeu
Participants: 48

21-22/03 Primera reunió del projecte Atlantic Future. Towards an Atlantic area? Mapping trends, perspectives and interregional dynamics between Europe, Africa and the Americas.
Organitza: CIDOB
Participants: 27

25/03 Conferència de Pat Cox. Towards a more competitive Europe.
Organitzen: CIDOB i el Cercle d'Economia
Participants: 80

Abril

03/04 Esmorzar Europeu amb Gideon Rachman. Escenaris per a l'Europa del 2050.
Organitzen: CIDOB i el Consell Català del Moviment Europeu
Participants: 76

10/04 Cicle "Què passa al món?" Globalització i crisi europea: vers quin ordre internacional? Pere Vilanova i Bertrand Badie
Organitzen: CIDOB i l'Institut Francès de Barcelona
Participants: 66

10/04 Conferència de Carles A. Gasòliba. La perspectiva catalana de la crisi de la Unió Europea i el seu impacte en els assumptes públics. Science Po, Paris
Organitza: Science Po, Paris

- 12/04 Esmorzar Europeu amb Antonio Vitorino. Europa en el món avui.
Organitzen: CIDOB i el Consell Català del Moviment Europeu
Participants: 75
- 16/04 Reunió del projecte "Sources of Tension in Afghanistan & Pakistan: Regional Perspectives". Els interessos de l'Iran i l'Aràbia Saudita a l'Afganistan i el Pakistan
Organitzen: CIDOB i Universitat de Qatar. Amb el suport del Ministeri Norueg d'Afers Exteriors. Doha.
Participants: 24
- 18-19/04 Reunió del projecte "Sources of Tension in Afghanistan & Pakistan: Regional Perspectives". Les perspectives de la Xina en els interessos de les potències regionals claus a l'Afganistan i el Pakistan.
Organitzen: CIDOB i l'Acadèmia de Ciències Socials de Xangai. Amb el suport del Ministeri Norueg d'Afers Exteriors. Xangai.
- 18/04 Esmorzar Europeu amb Miguel Angel Moratinos. Substituirà un nou "Consens de Beijing" l'antic "Consens de Washington"?
Organitzen: CIDOB i el Consell Català del Moviment Europeu.
Participants: 77
- 24/04 Seminari. Més enllà del 2015: diàlegs a Barcelona sobre el futur de l'agenda del desenvolupament.
Organitzen: CIDOB, UBUNTU, EndPoverty 2015 i PNUD ART
Participants: 13
- 25/04 Cicle "Què passa al món?" Líbia i el Sahel. Juan Garrigues, Wolfram Lacher i Oussama Assed
Organitzen: CIDOB, Stimson Center amb la col·laboració del Centre de Recursos per a la Construcció de la Pau (NOREF)
Participants: 26
- 26/04 Seminari. Més enllà de Mali: comprenent l'origen i les perspectives de la inestabilitat al Nord d'Àfrica".
Organitzen: CIDOB i Stimson Center, amb la col·laboració del Centre de Recursos per a la Construcció de la Pau (NOREF)
Participants: 32
- 29/04 L'emigració des de Catalunya. Nous reptes en la gestió de la mobilitat.
Organitzen: CIDOB, Generalitat de Catalunya i Diputació de Barcelona
Participants: 159

Maig

- 03/05 Reunió del projecte "Sources of Tension in Afghanistan & Pakistan: Regional Perspectives". Les perspectives de la Xina en els interessos de les potències regionals claus a l'Afganistan i el Pakistan.
Organitza: CIDOB. Amb el suport del Ministeri Norueg d'Afers Exteriors. Beijing.

- 09/05 Esmorzar Europeu Benita Ferrero-Waldner. Europa: entre la utopia i la realitat.
Organitzen: CIDOB i el Consell Català del Moviment Europeu
Participants: 77
- 20/05 Jornada Europea CIDOB: empeneduria i creixement econòmic, un repte europeu.
Organitza: CIDOB. Amb la col·laboració del Programa “Hablamos de Europa” de la Secretaria d’Estat per a la Unió Europea, Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación, del Programa “Citizens for Europe” de la Comissió Europea, Repsol, DOW Chemical, Port de Tarragona i la Diputació de Tarragona
Participants: 111
- 27/05 Jornada sobre els petits estats europeus i la UE.
Organitza: CIDOB amb el suport de Crèdit Andorrà i la Càtedra Crèdit Andorrà de Mercats, Organitzacions i Humanisme de l’IESE
Participants: 84
- 29/05 Esmorzar Europeu amb Daniel Innenarity. Per què la Unió Europea no pot funcionar sense una teoria?.
Organitzen: CIDOB i el Consell Català del Moviemnt Europeu
Participants: 78
- 30/05 Extremisme polític i violència. Lliçons de l’experiència canadenca. Sessió de treball amb Christian Leuprecht.
Organitza: CIDOB amb la col·laboració de l’ambaixada del Canadà i l’Institut Barcelona d’Estudis Internacionals (IBEI)
Participants: 36
- Juny**
- 10/06 Presentació de l’informe “Europa i la democràcia al Nord d’Àfrica: una segona oportunitat”.
Organitzen: CIDOB, ECFR Madrid i Casa Àrabe. Madrid
- 11/06 Cicle “Què passa al món?” Cuba en reformes: què està canviant. Arturo López-Levy i Ivàn León
Organitza: CIDOB
Participants: 44
- 13/06 Cicle "Què passa al món?" Solidaritats a revisió, Carles Campuzano i Danilo Martucelli
Organitza: CIDOB
Participants: 33
- 17/06 Presentació de l' Anuario de la inmigración en España: "Inmigración y crisis: entre la continuidad y el cambio", edició 2012.
Organitzen: CIDOB i la Fundación Ortega-Marañón. Madrid

19/06 Reunió de treball. Una nueva mirada al Atlántico. Amb Dorval Brunelle
Organitza: CIDOB
Participants: 29

27/06 Cicle “Què passa al món?” Síria: evolució del conflicte i reacció internacional. Ignacio Álvarez Ossorio i Ferran Izquierdo
Organitza: CIDOB
Participants: 67

Juliol

01-02/07 Seminari Restoring the Broken Link: a joined-up approach to Security, Development, and Democracy in North Africa.
Organitzen: ECFR, UNED i CIDOB
Participants: 37

04-05/07 Jornada “Enlargement, who cares?”
Organitzen: CIDOB i Friedrich-Ebert-Stiftung
Participants: 19

15/07 The Intelligent Management of Energy in the Mediterranean
Organitzen: CIDOB, Friedrich-Ebert-Stiftung i CITpax
Participants: 16

Setembre

10/09 Turquia, Espanya i la UE: una agenda comuna
Organitza: CIDOB, International Policy and Leadership Institute (IPLI) i Turkish Center for Strategic Research (SAM)

12/09 Projecte "Let's talk austerity. From Austerity to Prosperity: Fostering Intra-European Dialogue ahead of the European Parliament Elections
Organitzen: Stiftung Mercator, Istituto Affari Internazionali (IAI), German Council on Foreign Relations (DGAP), Hellenic Foundation for European and Foreign Policy (ELIAMEP) i CIDOB.

16/09 Esmorzar Europeu amb Joaquin Almunia. “L’aposta per Europa”
Organitzen: CIDOB i el Consell Català del Moviment Europeu. Amb el suport del programa Europa amb els ciutadans
Participants: 131

26/09 Cicle “Què passa al món”. Gestió de la diversitat aquí i ara. Ricard Zapata i Anna Terrón
Organitza: CIDOB
Participants: 95

Octubre

09-10/10 STAP RP project findings, key issues for regional powers. Viatges d’estudi a Islamabad, New Delhi i Kabul

- 14/10 Lideratges regionals emergents a Amèrica Llatina: conseqüències per a les relacions amb la Unió Europea.
Organitza: CIDOB i Friedrich-Ebert-Stiftung
Participants: 46
- 16/10 Fòrum per a la investigació-transformació (ForIT). Reunió preparatòria
Organitza: CIDOB
Participants: 18
- 22-23/10 Reunió plenària del projecte Atlantic Future. Rabat
Organitza: CIDOB i Institut des Hautes Études de Management – CESEM. Rabat
- 22-23/10 L'avenir de la construction européenne: une contribution franco-espagnole
Organitza: CIDOB i Institut Francès
Participants: 23
- 24-25/10 ¿Por qué los alemanes son como son?" Alemania desde dentro
Organitza: CIDOB i Academia Europea de Berlín
Participants: 53
- 28/10 Visita d'estudi a l'OTAN
Organitza: CIDOB i l'OTAN
Participants: 10
- 29/30/10 Visita d'estudi a Barcelona de joves líders de països dels Balcans Occidentals
Organitza: CIDOB i Belgrade Fund for Political Excellence (BFPE)
- Novembre**
- 05-7/11 L'Agència Quebequesa de Solidaritat Internacional i les experiències catalana i valona
Organitzen: AQOCI (Association Québécoise des Organismes de Coopération Internationale), la Càtedra Nycole Turmel sobre els espais públics i les innovacions polítiques (UQAM) i el CIDOB. Quebec
- 07/11 Cicle "Què passa al món?" Relacions Regne Unit - Unió Europea: separació o reajustament?. Walter Oppenheimer i David Hayes
Organitza: CIDOB. Amb el suport del programa Europa amb els ciutadans
Participants: 36
- 07-08/11 Més enllà de l'austeritat i el creixement: veus emergents i tradicionals per a un projecte de prosperitat compartida a Europa
Organitzen: Stiftung Mercator, Istituto Affari Internazionali (IAI), German Council on Foreign Relations (DGAP), Hellenic Foundation for European and Foreign Policy (ELIAMEP) i CIDOB. Berlin

- 11/11 Cicle “Què passa al món?” Balanç de la presidència de Sebastián Piñera a Xile: Anàlisi de la política exterior i de la inserció econòmica internacional. Maria Cristina Silva, Francisco Juárez Rubio i Jordi Bacaria.
Organitza: CIDOB
Participants: 22
- 18/11 Cicle “Què passa al món?” Un nou Estat d’Europa? Josep Maria Vilajosana i Xavier Vidal-Folch.
Organitza: CIDOB
Participants: 80
- 19/11 Esmorzar Europeu amb Enrique Barón. Més Europa, unida!
Organitza: CIDOB. Amb el suport d’Abertis i el programa Europa amb els ciutadans
Participants: 72
- 19/11 La contribució de les ràdios comunitàries en l’educació per la ciutadania a Moçambic
Organitza: CIDOB i la Càtedra UNESCO de Comunicació InCom-UAB
Participants: 33
- 21-22/11 Diàleg Hispanoalemany
Organitza: CIDOB i SWP (Stiftung Wissenschaft und Politik). Amb el suport de la Fundació Friedrich Ebert i la Fundació Konrad Adenauer
Participants: 39
- 27/11 Training Workshop per a estudiants de doctorat Metodologies d’Investigació en Migració, Mitjans de comunicació i Diàleg
Organitza: CIDOB. Amb el suport de la United Nations University
Participants: 35
- 28-29/11 High Level International Conference on Future Scenarios for Afghanistan & Pakistan: Regional Perspectives”
Organitza: CIDOB. Amb el suport del Ministeri Norueg d’Afers Exteriors
Participants: 65

Desembre

- 09-10/12 Foro de Diálogo España-Italia. “Italia y España. Una Europa más fuerte”
Organitza: CIDOB i AREL. Amb el suport de Ariston, Autogrill, Endesa, Eni, e.on, Fincantieri, Finmeccanica, Foroni, Melia Hoteles, PWC, Saba, Telefonica Terna i Vueling. Roma
Participants: 140
- 13-12/13 Kick off meeting del projecte Migrant Integration Policy Index (MIPEX)
Organitza: CIDOB. Brusel.les

- 16/12 Esmorzar Europeu Michael Best: La unió bancària i el paper del Banc Central en la crisi de l'euro.
Organitza: CIDOB. Amb el suport d'Abertis i el programa Europa amb els ciutadans
Participants: 70
- 17/12 MedEnergy – Encouraging Innovation through Policy Reseach.
Organitza: CIDOB i CITpax
Participants: 12